अतिरेकी कारवाईग्रस्त जिल्ह्यातील युवकांसाठी कौशल्य विकास कार्यक्रमांतर्गत मागणी क्रमांक झेडए-२, २२३० ए २४५ व २२३० ए २५४ या लेखाशिर्षाखाली "५२-यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री याकरिता सन २०२१-२२ मध्ये मंजूर असलेल्या अनुदानापैकी वितरीत असलेल्या रुपये १७६.०० लक्ष इतक्या तरतुदीनुसार खर्च करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग, शासन निर्णय क्रमांक खरेदीप्र./२०२१/प्र.क्र.१४९/व्यशि-४

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक: २८ डिसेंबर, २०२१.

संदर्भः- १. संचालक व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण यांचे क्र.१२/नियोजन/२०२१-२२/LWE/सेवार्थपदे/ प्र.क्र.४५/२७०, दि.२५.११.२०२१

- २. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र/प्र.क्र.३०/२०१३/विनिमय, दि.१७.०४.२०१५
- ३. उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-॥/ उद्योग-४, दि. ०१.१२.२०१६,
- ४. उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.भांखस-२०१ प्र.क्र.२०४/उद्योग-४, दि.०८.१२.२०१७,
- ५. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. अर्थसं/२०२१/प्र.क्र.४८/अर्थ-३,दि.२४.०६.२०२१
- ६. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. अर्थसं/२०२१/प्र.क्र.४८/अर्थ-३, दि.१४.१०.२०२१
- ७. कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग, शासन निर्णय क्र. कौविउ/ २०१९ / प्र.क्र.२४३/प्रशा-१, दि.१९.११.२०१९

प्रस्तावना

संचालक व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, मुंबई यांनी संदर्भ क्र.१ च्या प्रस्तावात नमूद केल्यानुसार अतिरेकी कारवाईग्रस्त जिल्हयातील युवकांसाठी कौशल्य विकास कार्यक्रम या योजनेंतर्गत दिर्घ मुदतीचे व अल्प मुदतीचे अभ्यासक्रम उपलब्ध करुन देणे, याकरिता महसुली खर्च राज्य शासनाने करावयाचा असून भांडवली खर्चामध्ये केंद्र शासन व राज्य शासन यांच्या सहभागाने गोंदिया जिल्ह्यात पालांदूर व गडचिरोली जिल्ह्यात जिमलगट्टा औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था कार्यान्वित करण्यात येणार आहेत. त्यापैकी गोंदिया जिल्ह्यातील पालांदूर या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेचे इमारतीचे बांधकाम पूर्ण करण्यात आलेले आहे. सदर संस्था चालू शैक्षणिक वर्षापासून सुरु करण्यात येणार आहे. जिमलगट्टा, गडचिरोली या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेचे अंदाजपत्रक संचालनालय यांना प्राप्त झालेले आहे.

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील प्रशिक्षण हे प्रात्यक्षिकावर आधारित असून व्यवसायानुसार तसेच डीजीईटी नवी दिल्ली यांच्या Training Mannual नुसार यंत्रसामुग्री उपलब्ध करुन देणे आवश्यक आहे. डीजीईटी नवी दिल्ली यांच्या मानकानुसार यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री उपलब्ध नसल्यास सदर व्यवसायास संलग्नता (Affiliation) प्राप्त होत नाही. व्यवसायांना संलग्नता प्राप्त असल्याशिवाय प्रशिक्षणार्थ्यांना व्यवसायात/तुकडीस प्रवेश देता येत नाही. या अनुषंगाने मंजूर असलेल्या रु.३५२.०० लक्ष इतक्या यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री रकमेच्या खरेदीस प्रशासकीय मान्यत देण्याबाबत संदर्भ क्र. १ अन्वये शासनास विनंती केली आहे. त्यानुसार सद्यःस्थितीत मंजूर अनुदानापैकी वितरीत झालेल्या रु.१७६.०० लक्ष (रु.एक कोटी शहात्तर लक्ष फक्त) इतक्या तरतुदीनुसार रकमेच्या खरेदीस प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

संचालक व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण यांच्या संदर्भ क्र.१ दि.२५.११.२०२१ च्या पत्रात नमूद केल्यानुसार सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षासाठी मागणी क्रमांक झेडए-२, २२३० ए २४५ व २२३० ए २५४ या लेखाशिर्षाखाली "५२-यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री याकरिता सन २०२१-२२ मध्ये या लेखा शिर्षातंर्गत मंजूर असलेल्या अनुदानातून खरेदीस प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत विनंती केली आहे. मात्र यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री याकरिता मंजूर असलेल्या निधीपैकी ६० % च्या मर्यादेत सद्यःस्थितीत वितरीत झालेल्या रु.१७६.०० लक्ष (रु.एक कोटी शहात्तर लक्ष फक्त) इतका निधी प्राप्त झाला असून त्यानुसार सदर खर्चास व खरेदीस प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- **२.** सदर यंत्रसामुग्री व यंत्रसामुग्रीवर येणारा खर्च मागणी क्रमांक झेडए-२, २२३०- कामगार व सेवायोजन, ०३, प्रशिक्षण, ००३, कारागिर व पर्यवेक्षक यांचे प्रशिक्षण (०२)(१२) अतिरेकी कारवाईग्रस्त जिल्हातील युवकांसाठी कौशल्य विकास कार्यक्रम (राज्यहिस्सा) (२२३० ए २४५) व ०३, प्रशिक्षण, ००३, कारागिर व पर्यवेक्षक यांचे प्रशिक्षण (०१) शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण कार्यशाळा (०२)(१३) अतिरेकी कारवाईग्रस्त जिल्हातील युवकांसाठी कौशल्य विकास कार्यक्रम (केंद्रहिस्सा) (२२३० ए २५४) या लेखाशिर्षाखाली "५२-यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री या खाली खर्ची टाकण्यात येईल, व सन २०२१-२२ करिता मंजूर असलेल्या अनुदानातून सदरचा खर्च भागविण्यात यावा. मात्र प्रत्यक्षात खर्च वितरीत झालेल्या मर्यादेतच करण्यात यावा.
- 3. वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनिमय, भाग-२, दिनांक १७.४.२०१५ अनुसार वित्तीय अधिनियम पुस्तिका १९७८ मधील भाग पहिला, उपविभाग दोन मधील अ.क्र. ३ नियम क्र. ७; अ.क्र.४, नियम क्र.७; अ.क्र.१४ नियम क्र.६२; अ.क्र.१८ नियम क्र.६८; अ.क्र.२०-ब नियम क्र.७३; अ.क्र.२७-अ नियम क्र.७६: अ.क्र.२७-ब नियम क्र.७६; अ.क्र.२८ नियम क्र.७६; अ.क्र.३७ नियम क्र.९० व अ.क्र.४५ नियम क्र.१६९ नुसार प्रशासकीय विभागास अधिकार प्रदान करण्यात आलेले आहेत. सदर अधिकारांचा वापर करुन तसेच उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या संदर्भाधीन शासन निर्णयात नमूद केलेल्या खालील अटी व शर्तींचा व कार्यपध्दतीचे काटेकोरपणे पालन करुन आणि संदर्भ क्र.७अन्वये गठीत केलेल्या समितीच्या मान्यतेच्या अधीन राहून सदर निधी व खरेदीस प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.
 - अ) सदरहू यंत्रसामुग्री व साधन सामुग्रीचे विनिर्देश गरजेनुसार व अद्ययावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट कंपनीला फायदा होईल अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी. तसेच प्रस्तावातील परिशिष्टात समाविष्ट असलेल्या बाबींचीच खरेदी करण्यात यावी.
 - ब) उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-॥/उद्योग-४, ०१.१२.२०१६ व त्या विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय अन्वये शासकीय विभागांनी करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपध्दतीची सुधारीत नियमपुस्तिका यामधील अटी व शर्ती आणि तरतूदीनुसार, काटेकोरपणे पालन करुन, विहित पध्दतीने खरेदी प्रक्रिया राबविण्यात यावी. तसेच सदर शासन निर्णयानुसार व विभागाच्या संदर्भ क्र. ७ शासन निर्णय दि.१९.११.२०१९ अन्वये गठित केलेल्या समितीच्या मान्यतेने कार्यवाही करण्यात यावी.
 - क) उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-॥/उद्योग-४, ०१.१२.२०१६, आणि उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१६/प्र.क्र.२१५//उद्योग-४, दि.२४ ऑगस्ट, २०१७ अन्वये दिलेल्य अटींच्या व शर्तींच्या अनुषंगाने संस्थास्तरावरुन GEM च्या माध्यमातून साहित्य खरेदी प्रक्रिया पूर्ण करुन पुरवठादार निश्चित झाल्याशिवाय खरेदी देयके कोषागारातून आहरित करु नयेत.

- ड) प्रशासकीय मान्यता देताना प्रस्तावित खरेदीचे दर हे अंदाजित आहेत. त्यामुळे खरेदी प्रक्रियेअंती दर निश्चित करण्यात यावा. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबीचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबत संचालक व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण यांनी खातरजमा करावी.
- इ) खरेदी करण्यात येणा-या बाबींचा पुरवठा झाल्यानंतर त्यांची साठवणूक व वितरण (storage & distribution) करणे तसेच, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन (Supply chain management) आणि वस्तुसूची व्यवस्थापन (Inventory Management) योग्य पध्दतीने करुन सदर बाबी विनावापर पडून राहणार नाहीत व त्यांचा विहीत मुदतीत वापर होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ई) मागणी क्रमांक झेडए-२, २२३०- कामगार व सेवायोजन, ०३, प्रशिक्षण, ००३, कारागिर व पर्यवेक्षक यांचे प्रशिक्षण (०२)(१२) अतिरेकी कारवाईग्रस्त जिल्हातील युवकांसाठी कौशल्य विकास कार्यक्रम (राज्यहिस्सा) (२२३० ए २४५) व ०३, प्रशिक्षण, ००३, कारागिर व पर्यवेक्षक यांचे प्रशिक्षण (०१) शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण कार्यशाळा (०२)(१३) अतिरेकी कारवाईग्रस्त जिल्हातील युवकांसाठी कौशल्य विकास कार्यक्रम (केंद्रहिस्सा) (२२३० ए २५४) "५२-यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावे व सन २०२१-२२ मंजूर असलेल्या अनुदानातून परंतु सद्यःस्थितीत रुपये १७६.०० लक्ष (रु.एक कोटी शहात्तर लक्ष फक्त) इतका वितरीत करण्यात आलेल्या निधीच्या मर्यादेत सदरचा खर्च करण्यात यावा याबाबत दक्षता घेण्यात यावी
- ४. सदर शासन निर्णय मा.प्रधान सचिव कौशल्य विकास रोजगार व उद्योजकता विभाग, यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in या</u> संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२११२२८१८०४१९६००३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(प्रभाकर संखे) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- 9. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, संचालनालय महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, नागपूर
- ३. प्र.प्राचार्य,शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, गोंदिया.व गडचिरोली
- ४. अधिदान व लेखाअधिकारी, मुंबई,
- ५. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- ६. महालेखापाल (लेखा परीक्षा /लेखा वअनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर
- ७. निवडनस्ती (व्यशि-४)